

Llengua

CERAP i *Lo Floc*: t sensibilitat envers la

Maria Eugènia Perea Virgili

Introducció

«El CERAP ho ha fet tot en català com un acte de normalitat (en un context històric que en tenia ben poc, de normal): comunicacions amb els socis (correspondència, fulletons informatius, cartells, etc.), comunicacions externes (amb l'administració, la premsa...), documentació administrativa (actes, estats de comptes, etc.)». Amb aquestes paraules Josep M. Riu explicava la filiació del CERAP amb la llengua catalana (*Lo Floc*, 207, p. 24). De fet, encara podríem dir més: que *Lo Floc* ha estat pràcticament l'única publicació riudomenca escrita íntegrament i des de sempre en català. Només la iguala la revista *Nosaltres*, del Grup de Joves de Riudoms, el qual s'acabaria fusionant amb el CERAP. La resta de publicacions periòdiques que ha tingut el poble, segons un informe sobre els mitjans de comunicació fets o distribuïts a Riudoms (vegeu *Lo Floc*, 15, setembre 1980, p. 7), han estat en

castellà o bilingües, com és el cas de *L'Om* que amb els anys, però, ha acabat sent únicament en català.

Ara que s'acosten els quaranta anys de la fundació del CERAP i, sobretot, en l'avinentesa de la publicació del vint-i-cinquè article de la secció de Llengua d'aquesta revista, fem una mirada enrere, exhaustiva, per recopilar tot el que la nostra entitat ha fet en favor del català. Al marge de la qualitat de cadascuna de les accions concretes que citarem a continuació, només l'extensió de la llista ja ens dóna idea de la relació del CERAP amb la causa lingüística.

Anuncis

- Anunci del servei de correcció i traducció de textos en català que oferia el CERAP. *Lo Floc*, 2 (juny 1979), p. 5.
- Anunci del diari *Avui*, a la venda a la Llibreria Virgili. *Lo Floc*, 29 (desembre 1981), p. 11.
- Anunci del *Diccionari general de la llengua catalana*, de Pompeu Fabra, que «pot ésser vostre fent un nou soci pel

CERAP. Demaneu les bases». Publicat a *Lo Floc*, 31 (febrer 1982), p. 6, i a *Lo Floc*, 33 (abril 1982), p. 6.

– Al calendari d'activitats del número 74 (gener 1986) i del número 75 (febrer 1986) es fa referència al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, del qual «podeu demanar informació al CERAP».

– Al número 87 de *Lo Floc* (març 1987) s'anuncia que per cada 3 nous socis que porti un soci se li regalarà, entre d'altres, el *Diccionari de la Llengua de Pompeu Fabra*.

– Anunci del Servei Municipal de català de Riudoms, amb indicació de l'horari i el telèfon, i amb la frase «adreceu-vos-hi». *Lo Floc*, 111 (gener-febrer 1990), p. 11.

– Anunci de la convocatòria del XVè Cartell de Premis i de Borses d'Estudis de l'Institut d'Estudis Catalans. *Lo Floc*, 115 (setembre-octubre 1990), p. 21.

Folklore

- Transcripció de la «Cançó de les

trenta-vuit anys de a llengua catalana

hores» recollida del llenguatge oral per Josep M. Virgili. *Lo Floc*, 9 (febrer 1980), p. 3.

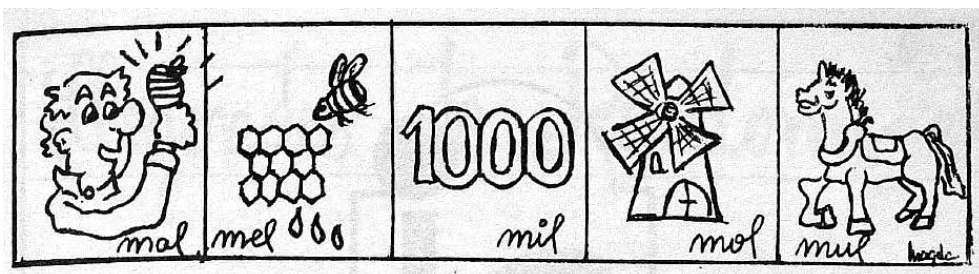
Refranyer

– Dites, frases fetes i refranys sobre els mesos de l'any apareguts des del número 10 (març 1980) fins al 40 (desembre 1982).

Cursos

– Curs de fonètica i fonologia catalanes, dirigit per Mn. Antoni Virgili, del 14 al 30 de juliol de 1980. Anunci aparegut a *Lo Floc*, 14 (juliol-agost 1980).

– Classes de català de nivell B a la biblioteca del CERAP, patrocinades per la Generalitat de Catalunya i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Riudoms. *Lo Floc*, 95 (desembre 1987). Al número 98 de la revista (març 1988) es torna a anunciar el mateix curs, però aquesta vegada s'especifica que les classes són impartides per Ventura Gili.

Logotip que la secció Mal, mel, mil, mol, mul va tenir durant la primera època de *Lo Floc*.

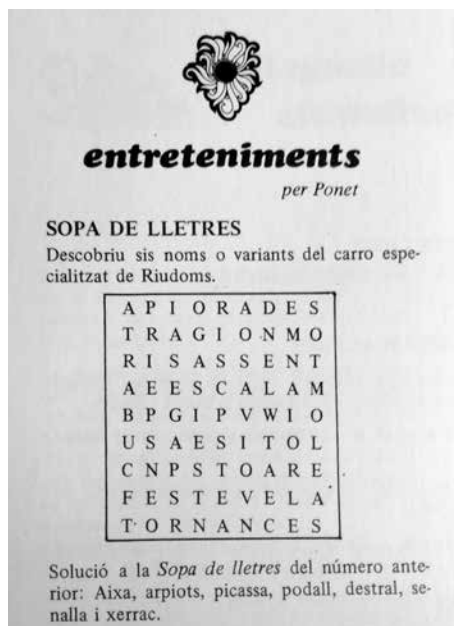

Segon logotip de la secció Mal, mel, mil, mol, mul.

– Curs de català per a adults al CERAP (*Lo Floc*, 109, setembre-octubre 1989).
– Curs de català per a adults 1990-91 impartit al CERAP i organitzat per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Riudoms. *Lo Floc*, 114 (juliol-agost 1990).

Entreteniments: sopes de lletres i endevinalles

– Sopes de lletres i endevinalles des de *Lo Floc*, 49 (octubre 1983) fins al número 61 (novembre 1984), signades per Ponet.
– Represa de la sopa de lletres a *Lo*

Exemple de les sopes de lletres que Ponet va fer per a *Lo Floc* des del número 49 (octubre 1983) fins al 61 (novembre 1984).

Floc, 106 (març-abril 1989), p. 18. La secció, signada per M. Lletraferit, continuarà ininterrompudament fins a *Lo Floc*, 128 (novembre-desembre 1992).

– En els números 130, 131, 132, 143, 144 i 145 de *Lo Floc* hi ha una sopa de lletres però sense firmar, és a dir, d'autor desconegut.

– En el número 159 de *Lo Floc* s'inicia la secció «La frase maleïda», en la qual, segons diuen les instruccions, cal corregir «allò que no sigui normatiu». «La frase maleïda» es publica de manera continuada fins al número 169.

– En els números 177, 178, 179 de *Lo Floc* com a entreteniment es publica un «Logogrif» i una «Frase oculta» relacionada. El «Logogrif» és un joc que «es compon de 43 peces de puzzle, amb les quals s'ha d'arribar a compondre el tauler superior de 26x10 caselles. Encaixant-les, per deducció lògica, aconseguiràs formar un fragment de text destacable inclòs a les pàgines d'aquest número de *Lo Floc*».

– Només a *Lo Floc*, 181 (abril-juny 2007) apareix una evolució de l'entreteniment anterior sota el títol «Logogrif: taula de rellotger».

Correllengua

– Es té notícia de la participació del CERAP al Correllengua a partir de *Lo Floc*, 167 (gener-març 2001).

Vincles amb el CNL

– La revista *Falca*, del Centre per a la Normalització Lingüística, s'encarta juntament amb *Lo Floc* i durant uns quants números a partir del 181

(abril-juny 2007).

Bibliografia local

– Breu ressenya de *La Llengua Catalana i la Societat*, dissertació de Ramon Amigó Anglès amb motiu del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, publicat per l'Orfeó reusenc el juliol de 1986 (*Lo Floc*, 82, octubre 1986), p.14.

– Breu ressenya d'*Els noms de llocs sotaiguats de la mar sitgetana a la rapitenca*. *Lo Floc*, 124 (març-abril 1992), p. 17.

– Breu ressenya de *Notícia estadística de l'estat dels reculls integrals d'onomàstica en 9 comarques del sector meridional del Principat de Catalunya i una pat de la frnaja de ponent el dia 29 de febrer de 1992*, de Ramon Amigó. *Lo Floc*, 136 (març-abril 1994), p. 11.

– Breu ressenya de *Topònims de probable origen ibèric a les comarques meridionals i occidentals del Principat*, d'Enric Agudé i Sans. *Lo Floc*, 142 (març-abril 1995), p. 10.

– Ressenya de *Ramon Amigó, pedagog del territori*, escrita per Carles Martí a *Lo Floc*, 206 (octubre-desembre 2013), p. 46.

– Ressenya del volum 8 de les *Obres completes de Pompeu Fabra*, escrita per Rosa de les Neus Marco Palau a *Lo Floc*, 207 (gener-març 2014), p. 48.

Portada

– *Lo Floc* dedica la coberta del número 99 (abril 1988) a la causa lingüística amb el títol «Sant Jordi, la llengua catalana sota mínims» arran de la publicació, en aquest mateix número, de l'article «La normalització

de la llengua sota mínims», de Francesc Roig Queralt.

Quaderns de divulgació cultural

– El CERAP ha editat tres llibres relacionats amb la llengua: *Enquesta sociolingüística sobre la vila de Riudoms*, de Josep M. Virgili Ortiga (Quadern de Divulgació Cultural número 10), *Els noms populars dels núvols i boires: Camp de Tarragona. El Priorat*, d'Albert Manent (Quadern de Divulgació Cultural número 21, del qual se'n van fer dues edicions) i *Els noms populars del núvols, boires i vents: Ribera d'Ebre i Terra Alta*, també d'Albert Manent (Quadern de Divulgació Cultural número 23). Actualment, edicions La Mussara està preparant una reedició del primer llibre de Manent més un altre sobre els noms dels núvols a la Conca de Barberà en un sol volum, el qual es preveu que vegi la llum el proper mes de novembre.

Conferències

– Conferència “La immersió lingüística: què és? es pot aturar?” a càrrec d'Enric Queralt, feta a la sala d'actes del CERAP el 13 de gener de 2012.

Correcció lingüística dels textos de *Lo Floc*

– Josep M. Virgili Ortiga consta com a corrector de la revista en els números 105, 106, 107 i 108.
– Els números 109 i del 112 al 120 són corregits pel Servei Municipal de Català de Riudoms.
– Maria Eugènia Perea Virgili assumeix la correcció dels textos de la revista entre els números 178 i 181. Aquest darrer número també és

corregit, segons els crèdits, per Jordi Ferré Piñol.

– Del número 182 al 194, l'assessorament lingüístic queda a mans de Maria Eugènia Perea Virgili.

Altres

En el número monogràfic sobre l'Escola Catalana a Riudoms (*Lo Floc*, 25, juliol-agost 1981), hi ha l'article de la secció Mal, mel, mil, mol, mul, ressenyat a la taula, però també dos altres articles on d'alguna manera es parla de la llengua catalana. Són aquests: «Notes sobre una experiència», signat pel grup de mestres de l'escola de Montbrió, «Antecedents històrics de l'escola catalana», anònim, i «Per al proper curs a Riudoms Escola Catalana», de Josep M. Vallès i Jové.

Buidatge de tots els textos

publicats a *Lo Floc* en relació amb l llengua catalana

A continuació relacionem –en forma de taula per facilitar-ne la lectura– tots els textos que hem trobat a la revista *Lo Floc* i que guarden relació amb la llengua catalana.

En total hi ha 91 articles: 29 són de Josep M. Virgili Ortiga, repartits entre les seccions Llenguatge, Mal, mel, mil, mol, mul (evolució de l'anterior) i Ciència; 9 articles són d'autor desconegut; uns altres 9 van firmats per Ventura Gili Serret; 6 són d'Eugeni Perea Simón; 3 de Ramon Amigó Anglès, 3 d'Artur Bladé Desumbila i 3 més de Josep Cros Cabré; n'hi ha 2 de mossèn Antoni Virgili Ferrer, 2 d'Enric Moreu-Rey, 2 de Lluís Jové i 2 de Ricard Gili Ferré; s'han localitzat

Portada del número 99 de *Lo Floc* (abril 1988) dedicada a la causa lingüística arran de la publicació, en aquest mateix número, de l'article «La normalització de la llengua sota mínims», de Francesc Roig Queralt.

tres articles signats amb inicials (AB, probablement corresponents a Artur Bladé, R., i RGF, segurament identificables amb Ricard Gili Ferré); i finalment hi ha una pila d'autors que només han col·laborat una vegada amb *Lo Floc* per temàtica lingüística, com ara, cronològicament, Salvador Mestre, Antoni Llorens Larrègola, Joan-Andreu Torres Sabaté, Joan Giné-Masdeu, Jaume Vidal Alcover, Joaquim Mallafrè, Joan Anglès, Remei Torrents Alberich, Manuel Rivera Moral, Josep M. Toda Serra, Josep M. Riu Margalef, Francesc Roig Queralt, Max Cahner Garcia, Pompeu Farra, Antoni Mateu Biosca, Josep Pàmies, Mònica Batet, Mònica López i Maria Eugènia Perea Virgili.

	TÍTOL	AUTOR	LO FLOC	DATA	PÀGINA	SECCIÓ
1	«Rodar i rodolar»	--	2	Juny 1979	5	
2	«Tothom» ¹	--	3	Juliol-agost 1979	6	Llenguatge
3	«El llenguatge, un producte cultural»	Mossèn Antoni Virgili, entrevistat per J.R.	16	Octubre 1980	4-5	
4	«Del be que molestava al llop»	Josep M. Virgili Ortiga	20	Febrer 1981	13	
5	«Els calcs»	Josep M. Virgili Ortiga	21	Març 1981	15	Llenguatge
6	«L'escó i la processó»	Josep M. Virgili Ortiga	22	Abril 1981	7	Llenguatge
7	«Clar i català»	Josep M. Virgili Ortiga	23	Maig 1981	14-15	Mal, mel, mil, mol, mul
8	«A les 10 del vespre»	Josep M. Virgili Ortiga	24	Juny 1981	13	Mal, mel, mil, mol, mul
9	«La normalització de l'escola» ²	Josep M. Virgili Ortiga	25	Juliol-agost 1981	13	Mal, mel, mil, mol, mul
10	«Pobles germans»	Josep M. Virgili Ortiga	27	Octubre 1981	15	Mal, mel, mil, mol, mul
11	«El diccionari»	Josep M. Virgili Ortiga	28	Novembre 1981	23	Mal, mel, mil, mol, mul
12	«Camí del coll del boc»	Josep M. Virgili Ortiga	29	Desembre 1981	19	Mal, mel, mil, mol, mul
13	«La llengua dels catalans (1)»	--	30	Gener 1982	8	--
14	«El nen clonal» ³	Josep M. Virgili Ortiga	30	Gener 1982	15	Mal, mel, mil, mol, mul
15	«La llengua dels catalans (i 2)»	--	31	Febrer 1982	8	--
16	«Legalitat... (?)»	Josep M. Virgili Ortiga	32	Març 1982	14	Mal, mel, mil, mol, mul
17	«Les converses mixtes»	Josep M. Virgili Ortiga	33	Abril 1982	18	Mal, mel, mil, mol, mul
18	«No caceu al vedat en temps de veda!»	Josep M. Virgili Ortiga	34	Maig 1982	18	Mal, mel, mil, mol, mul
19	«El mot precís»	Josep M. Virgili Ortiga	35	Juny 1982	4	Mal, mel, mil, mol, mul
20	«Centenari de la mort de Darwin» ³	Josep M. Virgili Ortiga	36	Juliol-agost 1982	20-21	Mal, mel, mil, mol, mul
21	«El català, cosa de tots»	Salvador Mestre	36	Juliol-agost 1982	24	Llengua i cultura
22	«Centenari de la mort de Darwin»	Josep M. Virgili Ortiga	37	Setembre 1982	20-21	Mal, mel, mil, mol, mul
23	«El mot precís (2)»	Josep M. Virgili Ortiga	38	Octubre 1982	15	Mal, mel, mil, mol, mul
24	«El mot precís (3)»	Josep M. Virgili Ortiga	39	Novembre 1982	7	Mal, mel, mil, mol, mul
25	«L'euskera, avui»	Antoni Llorens Larrègola	39	Novembre 1982	8-142651	Llengua i cultura
26	«Mestre Fabra o l'amor als mots»	Artur Bladé i Desumvila	40	Desembre 1982	12-13	Llengua i cultura
27	«El mot precís (4)»	Josep M. Virgili Ortiga	40	Desembre 1982	17	Mal, mel, mil, mol, mul
28	«Monument a la pau» ³	Josep M. Virgili Ortiga	41	Gener 1983	9	Mal, mel, mil, mol, mul
29	«Renoms pretèrits de Riudoms»	Eugení Perea Simón	41	Gener 1983	16-17	Llengua i cultura

	TÍTOL	AUTOR	LO FLOC	DATA	PÀGINA	SECCIÓ
30	«La màgia del nom propi de persona»	Enric Moreu-Rey	43	Març 1983	14-18	Llengua i cultura
31	«Les comarques meridionals de Catalunya»	Josep M. Virgili Ortiga	43	Març 1983	20-21	Mal, mel, mil, mol, mul
32	«Cal Marc Massó» ³	Josep Cros Cabré	45	Maig 1983	4-5	Llengua i cultura
33	«L'educació avui» ³	Joan-Andreu Torres Sabaté	46	Juny 1983	4-5	Llengua i cultura
34	«Eixericar-se»	Josep M. Virgili Ortiga	47	Juliol-agost 1983	11	Mal, mel, mil, mol, mul
35	«Una llengua, una funció»	Joan Giné-Masdeu	48	Setembre 1983	4-5	Llengua i cultura
36	«El Principat de Catalunya no és una nació»	Josep M. Virgili Ortiga	48	Setembre 1983	8-9	Mal, mel, mil, mol, mul
37	«Filologia i fauna»	Jaume Vidal Alcover	49	Octubre 1983	9-11	Llengua i cultura
38	«Fama»	Joaquim Mallafrè	50	Novembre 1983	14-15	Llengua i cultura
39	«El mot precís»	Josep M. Virgili Ortiga	50	Novembre 1983	17	Mal, mel, mil, mol, mul
40	«L'Espanya de "Gaziel"»	Artur Bladé Desumvila	51	Desembre 1983	14-15	Llengua i cultura
41	«Podem aturar la degradació del medi ambient?» ³	Josep M. Virgili Ortiga	52	Gener 1984	12-13	Mal, mel, mil, mol, mul
42	«Res / Gens»	Josep M. Virgili Ortiga	53	Febrer 1984	17	Mal, mel, mil, mol, mul
43	«Record a Miró»	Joan Anglès	54	Març 1984	8-9	Llengua i cultura
44	«In memoriam»	Mn. Antoni Virgili Ferrer	55	Abril 1984	4-5	Llengua i cultura
45	«L'actitud filosòfica»	Remei Torrents Alberich	59	Setembre 1984	4-5	Llengua i cultura
46	«Una professió de fe de Francesc Pujols»	A. B.	62	Desembre 1984	4-5	Llengua i cultura
47	«Normalització i ètica»	Manuel Rivera Moral	65	Març 1985	4-5	Llengua i cultura
48	«L'esperit no menja» ³	Josep Cros Cabré	66	Abril 1985	10	Llengua i cultura
49	«Un intent d'interpretació sintàctica dels segments de discurs amb unitat semàntica»	Josep M. Virgili Ortiga	68	Juny 1985	4-6	Ciència
50	«Els pronoms: una nova visió»	Josep M. Virgili Ortiga	70	Setembre 1985	4-5	Ciència
51	«Vers un compromís educatiu del temps lliure»	Lluís Jové Valls	73	Desembre 1985	4-5	Llengua i cultura
52	«Carta als Companys del CERAP»	Josep Cros Cabré	74	Gener 1986	4-5	Llengua i cultura
53	«El Congrés»	Eugení Perea Simón	76	Març 1986	3	Pauta

	TÍTOL	AUTOR	LO FLOC	DATA	PÀGINA	SECCIÓ
54	«Interioritats de la llengua escrita a Riudoms»	Josep M. Toda Serra	76	Març 1986	426814-11	Llengua i cultura
55	«Aproximació a uns 41 graus latitud Nord»	Lluís Jové Valls ⁴	77	Abril 1986	4-5	Llengua i cultura
56	«Benvingut, llon. Congrès!»	Josep M. Riu Margalef	78	Maig 1986	4-6	Llengua i cultura
57	«Després del Congrès»	Eugeni Perea Simón	79	Juny 1986	3	Pauta
58	«Josep Iglésies convocador d'estels»	Eugeni Perea Simón	84	Desembre 1986	6-7	Llengua i cultura
59	«Anada a Peníscola amb bicicleta»	Josep M. Virgili Ortega	89	Maig 1987	20	Llengua i cultura
60	«La normalització de la llengua sota mínims»	Francesc Roig Queralt	99	Abril 1988	1427141-11	Llengua i cultura
61	«"Lo Floc": una gesta de producció de casa nostra»	Max Cahner Garcia	100	Maig 1988	24-25	Literatura
62	«Una crònica retrospectiva: el cinquè col·loqui d'onomàstica a Vic»	Artur Bladé Desumvila	100	Maig 1988	27-28	Ciència
63	«Adhesió»	Enric Moreu-Rey	100	Maig 1988	33	
64	«El servei municipal de català de Riudoms publica la memòria anual d'activitats»	--	112	Març-abril 1990	19	El pregoner
65	«L'Ajuntament de Riudoms reglamenta l'ús del català»	--	114	Juliol-agost 1990	9	Finestra a l'actualitat
66	«Relleu al Servei Municipal de Català: Victòria Domingo substitueix Jordi Tous»	--	115	Setembre-octubre 1990	9	Finestra a l'actualitat
67	«El Servei Municipal de Català informa»	--	116	Novembre-desembre 1990	17	El pregoner
68	«El Servei Municipal de Català informa»	--	117	Gener-febrer 1991	19	El pregoner
69	«Diccionari de Campanya»	Pompeu Farra ⁵	118	Març-abril 1991	22	Cartes marcades
70	«Noms de núvols i de boires»	Eugeni Perea Simón	120	Juliol-agost 1991	11	El nom fa la cosa

	TÍTOL	AUTOR	LO FLOC	DATA	PÀGINA	SECCIÓ
71	«“ Jo menteixo” la mentida del llenguatge»	Antoni Mateu Biosca	121	Setembre-octubre 1991	14-15	Mal, mel, mil, mol, mul
72	«Campanes»	Eugení Perea Simón	123	Gener-febrer 1992	13-14	La cosa fa el nom
73	«Coses de l'idioma»	Ventura Gili Serret	127	Setembre-octubre 1992	9	Opinió
74	«A la recerca de les arrels»	Ramon Amigó	129	Gener-febrer 1993	8-11	Llengua i cultura
75	«El vent»	Ventura Gili	129	Gener-febrer 1993	14	Coses de l'idioma
76	«El carrer dels dos noms?»	R.	129	Gener-febrer 1993	19	El pols del CERAP
77	«Els noms populars de núvols»	Josep Pàmies	137	Maig-juny 1994	6	La cosa fa el nom
78	«La tomaca i la bajoca»	Ventura Gili	143-145	Maig-octubre 1995	14	Coses de l'idioma
79	«Pardals i ratolins»	Ventura Gili	146	Novembre-desembre 1995	11	Coses de l'idioma
80	«Sol, solet»	Ventura Gili	147	Gener-març 1996	7	Coses de l'idioma
81	«Penes amb pa...»	Ventura Gili	148	Abril-juny 1996	14	Coses de l'idioma
82	«De cap a peus»	Ventura Gili	150	Octubre-desembre 1996	8	Coses de l'idioma
83	«Joan Coromines»	Ventura Gili	151	Gener-març 1997	9	Coses de l'idioma
84	«Sopars d'euro»	Ventura Gili	156	Abril-juny 1998	17	Coses de l'idioma
85	«No amaguis la llengua»	Ricard Gili Ferré	169	Juliol-setembre 2001	5	Opinió
86	«El Parc de Sant Antoni acollí els actes principals del Correllengua al Baix Camp»	RGF	169	Juliol-setembre 2001	9	Finestra a l'actualitat
87	«La convergència lingüística: un hàbit sociolingüístic que cal evitar»	Mònica Batet i Mònica López	172	Setembre-desembre 2002	4-6	Opinió
88	«Implantem el Correllengua cada dia. No és només una festa»	Ricard Gili	172	Setembre-desembre 2002	14	Cultura popular
89	«Rareses»	Ramon Amigó Anglès	180	Gener-març 2007	28	Opinió
90	«Jaume Vallcorba i Joan Triadú mereixedors de gratitud nacional»	Ramon Amigó Anglès	193	Juliol-setembre 2010	4-5	Homenatge
91	«Ramon Amigó, la vida i res més»	Maria Eugènia Perea Virgili	197	Juliol-setembre 2011	4-5	Homenatge

Joan Coromines

Ventura Gili

coses de l'idioma

A començaments d'aquest any que som ens deixa Joan Coromines, un d'aquells genis que els pobles només donen molt de tant en tant. Tenia ja una edat avançada, noranta-dos anys, la qual cosa li va permetre poder treballar durant molt de temps i gairebé fins al darrer dia en la passió de la seva vida: esbrinar i descobrir l'origen dels mots i topònims de la nostra llengua.

Fruit d'aquesta tasca ens ha llegat dues grans obres: el Diccionari Etimològic de la Llengua Catalana i l'Onomasticon Catalonice.

En aquestes dues obres hi va esmerçar gran part de la seva vida. Va recórrer de punta a

savi l'arbre genealògic de cada mot. També hi podem trobar comentaris en els quals es constata el seu abrandat catalanisme així com alguna crítica, de vegades fins i tot ferotge, contra gent que no era sant de la seva devoció.

També ens ha deixat dos llibres adreçats a tothom que estigui interessat en conèixer més a fons la nostra llengua. Un és "El que cal conèixer de la llengua catalana", un manual que es constitueix com una eina imprescindible per saber allò més bàsic del nostre idioma. L'altre és "Lleures i converses d'un filòleg" en el qual aprofundeix en temes ja una mica més complexos.

professor primer a l'Argentina i després a la Universitat de Chicago, darrer lloc on va impartir docència abans de tornar a la seva Catalunya.

Gran treballador, com ho demostra la seva ingent obra, i a la vegada poc amant dels homenatges que se li van tributar en vida, als quals no assistia sistemàticament, al·legant que tenia una feina més important que fer.

Joan Coromines ens ha deixat una obra immensa per la qual tots els catalans li hem d'estar agraïts i és just que així ho faci constar en aquesta petita ressenya que li he volgut dedicar. ○

Fragment de l'article «Joan Coromines», de Ventura Gili, dins de la secció Coses de l'idioma.

Observacions

1 Reproducció d'un article de l'*Avui* (1/4/1977).

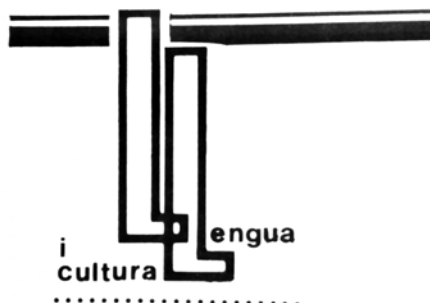
2 Aquest número de *Lo Floc* va estar dedicat a l'escola catalana.

3 Aquest i els altres articles marcats amb un 3 no tracten exactament cap tema de llengua, però els hem inclòs en el quadre pel fet de formar part de la secció Mal, mel, mil, mol, mul o Llengua i cultura.

4 L'autor firma com a Comissió Territorial del II Congrés de la Llengua Catalana.

5 Pseudònim.

Logotip de la secció Llengua i cultura usat per *Lo Floc* entre els anys 1985 i 1988.

La represa dels articles de llengua

Com s'ha vist en la taula anterior, l'últim article aparegut a *Lo Floc* dins d'una secció pròpiament de llengua (Coses de l'idioma) va ser l'any 1998. Deu anys després es creava un nou apartat, titulat simplement Llengua, que va encetar i en certa manera idear Ramon Amigó, de Reus, onomasiòleg i professor de català, el qual va col·laborar amb tres articles.

En aquesta nova secció iniciada el 2008 s'ha procurat que hi col·laboressin noms destacats de l'escenari lingüístic i literari del nostre país per aportar punts de vista científics a la revista, però també s'ha combinat aquesta pretensió amb plomes joves que s'obren camí. Igualment aquests últims anys s'ha mirat de trobar col·laboradors d'arreu del domini lingüístic. Així, tot i que encara no s'ha pogut representar tot el territori, sí que hi ha hagut articles vinguts des de la Catalunya del

Nord (de Francesc Bitlloch i Laura-Renada Portet), les Illes Balears (Jaume Corbera Pou), les terres de Lleida (Albert Turull) i les gironines (Clara Barnada). A més, és clar, de les col·laboracions escrites des del nostre territori (com les de Jordi Ginebra, Josep Murgades o Joan Martí Castells, entre altres), des de les comarques centrals de Catalunya i des del cap i casal del país.

Tot això (91 i 25 articles, 116 en total) ha estat la nostra contribució a l'estudi, la promoció i la difusió de la llengua catalana; una contribució feta des d'un poble relativament petit, Riudoms, però pensant sempre en clau nacional. Que per molts anys el CERAP continuï amb aquesta lloable tasca!

Per acabar tan sols volem avançar que en el proper número de *Lo Floc*, el 218, un article d'Albert Turull commemorarà els vint-i-cinc articles que, comptant aquest, conformen la secció Llengua. »

	TÍTOL	AUTOR	LO FLOC	DATA	PÀGINA
1	Ramon Amigó Anglès	«Caçador de “males” paraules. I»	186	octubre-desembre 2008	12-15
2	Ramon Amigó Anglès	«Caçador de “males” paraules. II»	187	gener-març 2009	16-19
3	Jaume Corbera Pou	«Quantitat i qualitat»	188	abril-juny 2009	12-15
4	Clara Barnada Coll	«La dimensió nacional de l'obra de Pompeu Fabra a la premsa de l'època: <i>La Veu de Catalunya</i> (1910-1917)»	189	juliol-setembre 2009	22-27
5	Olga Cubells Bartolomé	«Tirar-nos pedres a la teulada: una reflexió sobre el funcionament del sistema universitari actual»	190	octubre-desembre 2009	16-19
6	Helena Pérez Llorca	«També la llengua»	194	octubre-desembre 2010	12-13
7	Ramon Amigó Anglès	«Sugranyes. D'on ve. Però no pas què significa»	195	gener-març 2011	16-19
8	Víctor Pàmies Riudor	« <i>Amb cara i ulls. Diccionari de dites i refranys sobre l'ull</i> , el primer llibre en català finançat a través del <i>crowdfunding</i> »	196	abril-juny 2011	8-13
9	Lluís M. Todó Vila	«Tres curiositats de la llengua catalana»	197	juliol-setembre 2011	6-7
10	Francesc Bitlloch	«La llengua de la llibertat»	200	abril-juny 2012	26-27
11	Renada Laura Portet	«Toponímia nordcatalana i vandalisme onomàstic»	201	juliol-setembre 2012	12-16
12	Jordi Ginebra	«La llengua catalana després de 1714. ¿Un idioma en decadència?»	202	octubre-desembre 2012	14-17
13	Albert Turull Rubinat	«Precisions sobre l'oficialitat de la llengua»	204	abril-juny 2013	18-21
14	Jaume Corbera Pou	«Joan Veny, romanista»	205	juliol-setembre 2013	20-23
15	Josep Murgades	«Apunt sobre ortografia i ortografistes»	206	octubre-desembre 2013	22-25
16	Francesc Marco Palau	«Perspectives de llengua: actualitat i futur»	207	gener-març 2014	24-27
17	Joan Martí Castell	«La Mancomunitat de Catalunya i la recuperació de la llengua i la cultura»	208	abril-juny 2014	14-18
18	Jordi Manent i Mercè Solé	«Què en sabem de la repressió lingüística esdevinguda a partir de 1714?»	209	juliol-setembre 2014	26-29
19	Joaquim Mallafrè Gavalda	«Associacions lingüístiques»	210	octubre-desembre 2014	26-28
20	Josep Moran i Ocerinjauregui	«Onomàstica de Riudoms»	211	gener-març 2015	24-26
21	Marc Llauredor Anglès	«Explicar Catalunya a Jerusalem: repte i plaer»	212	abril-juny 2015	24-27
22	Miquel Cabal Guarro	«De traduir els vius»	213	juliol-setembre 2015	22-25
23	Ramon Marrugat Cuyàs	«Els xius: un artífici ludolingüístic ressuscitat a l'empara del beat de Riudoms»	214	octubre-desembre 2015	16-19
24	Noemí Hermoso García	«A Riudoms, lletres per a tothom»	215	gener-març 2016	24-27
25	Maria Eugènia Perea Virgili	«CERAP i <i>Lo Floc</i> : trenta-vuit anys de sensibilitat envers la llengua catalana»	217	juliol-setembre 2016	24-33